

Критерії оцінки ефективності ресурсозбереження у будівництві

І.С. Баландіна

*Харківська національна академія міського господарства
61002, Україна, м. Харків, вул. Революції, 12*

Критерії ефективності управління процесом ресурсозбереження для підприємств будівельного комплексу мають велике значення у зв'язку зі специфічністю роботи будівельних підприємств та визначенням категорії ресурсозбереження як процесу забезпечення зростання обсягів корисних результатів при відносній стабільності матеріальних витрат, без зниження якості і технічного рівня продукції. Будівництво чутко та швидко реагує на ринкові трансформації, які відбуваються у сьогоdnішній час. Ринок нерухомості відображає платоспроможність населення, інвестиційну активність, функціонування фінансово-кредитної системи та державне регулювання економічних процесів.

Питання участі держави у фінансуванні ресурсозберігаючих проектів потребує серйозного і глибокого опрацювання. Державні структури повинні встановити чіткі критерії своєї участі у фінансуванні ресурсозберігаючих проектів будівельних підприємств та організацій, визначити кінцеві цілі проектів і строки їх реалізації та вимагати від підприємств детальної звітності про хід її виконання. І дуже важливо, щоб сама держава і відповідні органи також чітко виконували свої обов'язки по відношенню до підприємств будівельної галузі. При цьому дуже важливо створити привабливі умови для залучення інвестицій у ресурсозберігаючі програми та проекти для підприємств будівельного комплексу України.

У наступний час для більшості вітчизняних будівельних підприємств найбільш гостро стоїть питання підвищення конкурентоспроможності продукції, що випускається. Не виникає сумніву, що рішення цього важливого завдання не може бути досягнуто тільки за рахунок використання новітніх технологій, нового обладнання, сучасних підходів до ціноутворення та ефективності використання внутрішніх бізнес-процесів. Очевидно, що одним з системо утворюючих факторів конкурентоспроможності є те, наскільки ефективно сучасні будівельні підприємства використовують необхідні ресурси. Як наслідок, підприємство, яке прагне забезпечити свою конкурентоспроможність на будівельному ринку повинно здійснювати управління процесом ресурсозбереження. Кінцевим результатом такого управління повинна бути послідовна реалізація затвердженої господарюючим суб'єктом ресурсозберігаючої політики, як одного з основоположного внутрішнього нормативного документу.

На основі наукових розробок і господарської практики вітчизняних будівельних підприємств можна сформулювати головні принципи оцінки ефективності ресурсозбереження, які повинні діяти одночасно, тому що вони визначають умови рівноважного стану й ефективного функціонування підприємств і організацій будівельного комплексу :

- різноманітність пропозицій і вільний вибір джерел і форм матеріально-технічного забезпечення будівельних підприємств;
- повна самостійність підприємств-постачальників (продавців) і підприємств-споживачів (покупців) у використанні на свій розсуд всіх видів матеріальних, технічних і фінансових ресурсів, що перебувають у рамках їхніх прав власності;
- ресурсозбереження й противитратність у процесі виробництва;
- інтенсифікація використання матеріальних у вигляді їх повторного й багатоцільового використання головним чином відходів споживання як вторинних матеріальних ресурсів;
- комплексність використання;
- оперативність;
- оборотність;
- оперативна переробка інформації;
- сприйнятливість до науково-технічного прогресу;
- пріоритетність для споживачів.

Для оцінки якості управління процесом ресурсозбереження на підприємствах будівельної галузі треба виробити методичні принципи, які були б ґрунтовані на такому висновку – чим більше економляться ресурси, тим вище якість управління процесом ресурсозбереження.

Розроблено комплекс критеріїв, які орієнтують на забезпечення планомірності у зниженні матеріалоємності продукції та ефективне використання ресурсів, а саме: удосконалення методології розрахунку норм видатку матеріальних ресурсів; удосконалення розрахунку якості процесу ресурсозбереження; визначення залежності показника комплексної ресурсомісткості і ціни виробу будівельного підприємства; покращення оціночних показників використання ресурсів, та цих критеріїв тощо.